

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
היחידה לתכניות משלימות למידה

ספריית פיג'מה בלהרואני
ניצנים
כיתות א'-ב'

"ספריית פיג'מה" בתכנית ניצנים
– לשם מה?

לטפח אקלים חינוכי-מיטבי,
להנחיל אהבה לקריאה, להרחיב
את ההכרות עם עולם הספרים,
לקדם שיח רגשי- חברתי
באמצעות הסיפורים, הדמויות
והאירועים.

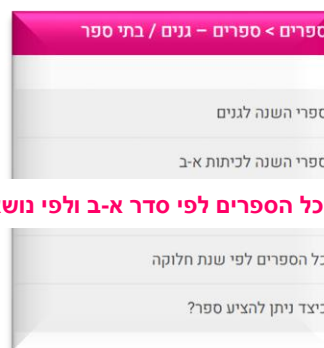

הנחיות לכניסה לאתר ספריית פיג'מה לכיתה א'

1. במנוע החיפוש יש לרשום " ספריית פיג'מה מסורת של סיפורי לילה טוב"- או לחצו על [הקישור](#).
2. בסרגל האפשרויות לחצו על המילה ספרים או לחצו על [הקישור](#).

3. לחצו על **כל הספרים לפי סדר א-ב ולפי נושא** לכיתות א' ב' או לחצו על [הקישור](#)

4. בחרו את שכבת **הגיל** המתאימה וסמנו את **כיתה א'** או לחצו על [הקישור](#)

5. גללו ומצאו את כריכת הספר אותו אתם מחפשים לחצו עליו
ועברו לפעילות.

פעילות לספר עננות

הפעילויות לקוחות מתוך האתר של ספריית פיג'מיה

קישור לספר: עננות

לס הסופר: טום ליכטנהלד

לס המאייר: טום ליכטנהלד

הזנאה : אריה ניר

תקציר: עננות רוצה לעשות דברים גדולים וחשובים. היא יוצאת למסע שבו היא מגלה כיצד גם עננה קטנה יכולה לחולל שינוי גדול. הזמנה לשיחה על הציפייה לגשם ועל היכולת של קטנים וגדולים להשפיע על העולם, כי "טיפה ועוד טיפה תהיינה לים".

בקתח הדברים:

הציפייה וההודיה לגשם מלוות את היושבים בארץ ישראל לאורך ההיסטוריה. כאשר היו רוב תושבי הארץ חקלאים הם התפללו לגשם שישקה את האדמה ויצמיח את היבול. עד היום, על אף הקדמה הטכנולוגית, מלווה אותנו בכל שנה הציפייה לגשם. אנו נושאים עיניים למרום ועוקבים אחרי העננים, מודדים את הקו האדום של מי הכנרת ומשווים את כמויות הממטרים לממוצע הרב-שנתי. לא רק כמות הגשמים חשובה אלא מידתם ופיזורם ברחבי הארץ ולאורך העונה. המושג "גשמי ברכה" מתאר את ההלימה בין צרכי האדם ובין הגשם שזורד. כמו גשמי ברכה, הסיפור של "עננות" מדגים לנו את חשיבות התאמת הנתינה לצורך וליכולת הקבלה, ואת הברכה הגדולה שמעשה קטן יכול להביא עמו.

ילדים רבים עסוקים בגודלם, וטרודים מדברים שהם לא יכולים לעשות "כי הם עוד קטנים". הנושא עשוי להעסיק תלמידי כיתה א' במיוחד, בהיותם השכבה הצעירה

(והנמוכה) בתוך בית הספר. הסיפור על עננות מזמן שיחה פתוחה עם ילדי הכיתה אודות קטנים וגדולים, שאיפות ואכזבות, והתוצאות המרשימות והמפתיעות שנובעות מכח רצון ואומץ-לב.

רעיונות לשיעור הספר הכיתה

"לקטנטנים הרי יש המון יתרונות": כדאי לקרוא יחד את תחילת הסיפור ולציין את היתרונות בלהיות ענן קטן. בהמשך אפשר שוחח עם התלמידים על הגודל שלהם ולמנות דברים שרק ילדים קטנים יכולים לעשות.

אפשר להתייחס ליחסי תלמידים גדולים וקטנים בבית הספר שלכם: אלו טקסים ואירועים מתאימים לכלל ציבור בית הספר, ואלו מותאמים לשכבה הצעירה? האם יש חצר מיוחדת לכיתות הנמוכות, או שעות הפסקה נפרדות? האם נעשים מאמצים כדי ליצור קשרים אישיים בין גדולים וקטנים כגון חונכות, אירוח תלמידי הכיתות הגבוהות בהווי הכיתה או קיום פעילויות משותפות? האם קיימים קשרים בין תלמידי כיתות א' לבין הגנים הצמודים, שם התלמידים יכולים להרגיש "גדולים"? אולי בעקבות הסיפור התלמידים יציעו יוזמות לשינויים, אותם ניתן להציע להנהלת בית הספר?

"עננות", "תלתלונת", "פצפונת": עננות אוהבת את כינויי החיבה שלה. אפשר לדבר עם ילדי הכיתה על הסיומת שמשמעותה "קטן" ולהיזכר יחד במילים דומות. ניתן גם לשוחח על שמות חיבה. האם לתלמידי הכיתה כינויי חיבה? האם כל שם חיבה הוא חיובי? האם יש שמות מיוחדים שרק בן משפחה או חבר טוב קורא להם בהם?

למרות היתרונות בלהיות קטן והיחס החיובי של חבריה, עננות רצתה יותר. תוכלו לשוחח יחד על שאיפות ורצונות: מה היו הילדים רוצים לעשות, שהם עוד לא ניסו? האם יש דברים שהיו רוצים לעשות אך עדיין לא יכולים בגלל הגיל או הגודל? כדאי לשתף גם את ההורים. ניתן לבקש מכל צמד הורה-ילד לרשום שאיפה אישית של הילד ולצייר אותה. ציורי השאיפות יכולות לקשט את קירות הכיתה, כאשר את חלקן אולי ניתן כבר להגשים!

כשעונת הביטה לכיוון הקול "קוה-קוה" וראתה את השלולית היבשה, היא הבינה מה עליה לעשות. תוכלו לשוחח עם הילדים: האם אנחנו תמיד יודעים כיצד לעזור למישהו? אפשר להזכיר דוגמאות מחיי הכיתה ולחלוק חוויות בהן עזרתם לאחר, או עזרו לכם, בדיוק במידה ובזמן הנכונים

האם אתם אוהבים את הגשם? בעקבות הסיפור אפשר לשוחח עם הילדים: האם הם אוהבים את הגשם? למה? מי זקוק לגשם, מי נהנה ממנו? בעקבות הסיפור אפשר לקרוא יחד ולערוך תצוגה של עוד סיפורים, שירים ואגדות בנושא הגשם.

הילדים יכולים להכין כלי לאיסוף מי גשם. חותכים בקבוק פלסטיק ומסירים את החלק העליון שלו. ממקמים את הבקבוק הריק בשטח פתוח בכניסה או בחצר בית הספר, או תולים אותו עם חוט ברזל מחוץ לחלון הכיתה. הילדים יכולים לעקוב אחר הצטברות המים בבקבוק, למדוד כמויות ולבדוק כמה זמן לוקח לו להתמלא. כשהמכל מלא ילדי הכיתה יכולים להחליט כיצד להשתמש במים שהצטברו.

הספר מזמין שילוב עם תחומי דעת נוספים, לדוגמה לימוד אודות עננים ומשקעים

פעילות ספר לשג במתנה

הפעילויות לקוחות מתוך האתר לשג ספריית פיג'מה

קישור לספר: [שג במתנה](#)

לש הסוכה: מריה גיבנר

לש המאיר: אלונה מילגרם

הולאה : הוצאת ידיעות ספרים

תקציר: אימא של אליסיה עלתה לישראל מארץ רחוקה, קרה ומושלגת.

ליום הולדתה של האם מכינה אליסיה מתנה מיוחדת, מתנה שמוסרת לאמה דרישת שלום מהארץ הרחוקה שעזבה לפני שנים רבות.

קישור לראיון עם הסופרת: [ראיון עם סופרת](#)

בכתח הזכרתי:

אמא של אליסיה ואריאל עלתה לישראל מארץ רחוקה, ארץ עם נוף אחר ואקלים קר. הספר משלב בין הגעגועים למולדתה לבין השמחה בחיים שהיא בנתה בישראל. דרך הסיפור ניתן להתייחס לנושא של קיבוץ גלויות והעלייה לארץ, ולגעת בחיבור של כל תלמיד לשורשיו ובקשר המיוחד בין עבר להווה ובין הורים לילדים.

רעיונות לשיעור הספר הכיתה:

נעים להתגעגע לשלג: כאשר אמא של אליסיה מקבלת במתנה צנצנת "שלג" היא אומרת ש"נעים להתגעגע לשלג". כדאי לשוחח עם התלמידים על נושא הגעגוע: למה אתם מתגעגעים? האם יש געגוע שהוא נעים? כדאי להציע לילדים לשאול את הוריהם על זיכרונות מבית מילדותם.

מתבוננים באיורים: כדאי להציע לתלמידים לעקוב אחר האיורים. באיזה צבעים בחרה המאיירת לתאר את האווירה החורפית בספר? האם בכל מקום בו מצויר שלג באמת יורד שלג? מה מסמל השלג ש"נכנס" אל תוך הבית של המשפחה בישראל?

תחושה של שלג: אמא של אליסיה מתארת לילדיה את השלג באמצעות כל החושים. כדאי לחפש בסיפור אזכורים לחושים השונים בהם אפשר לחוות את השלג.

"אנו באנו ארצה לבנות ולהיבנות": בעקבות הספר כדאי לעסוק בנושא העלייה. האם יש תלמידים, הורים או סבים (או מורים!) אשר עלו ארצה ממדינות רחוקות? האם כל ילדי הכיתה מדברים רק עברית בבית? כדאי להסביר את משמעות הביטויים "דור ראשון", "דור שני" וכד', ולהכיר סוגים שונים של תושבי המדינה שלנו – "ישראלים מלידה" ו"ישראלים מבחירה".

קבוצת גלויות: אפשר להזמין הורים או סבים לספר לכיתה את סיפור עלייתם או עליית בני משפחתם לישראל. אפשר להציע לתלמידים להביא לכיתה משהו שמייחד את המורשת המשפחתית, למשל חפץ, צילום, שיר או סיפור שהגיע מארץ אחרת ועובר מדור לדור בתוך המשפחה. אפשר לתלות בכיתה מפה של העולם ולציין בה את כל הארצות מהן הגיעו המשפחות בכיתה ולחברם בחוט לארץ ישראל.

יצרים ספר קהילתי [בחיבור לנושא השנתי: "שומרים על האחדות, שומרים על הייחודיות"]:
הסיפור של אמא של אליסיה אינו רק שלה, מאות אלפי משפחות עלו לישראל מארצות קרות: רוסיה, ארה"ב, מדינות באירופה ועוד. בעזרת תבנית מעוצבת תוכלו להכין ספר שמאגד בתוכו את סיפורי העלייה וזיכרונות ילדות של התלמידים

והמשפחות. ניתן לחלק את הספר כמזכרת לכל משפחה. אל תשכחו להוסיף את הסיפור שלכם!

מתנה מהלב: אליסיה משקיעה מחשבה רבה במתנה מיוחדת ומתאימה לאמה. אפשר לשחק את המשחק גמדים ענקים בכיתה. כל ילד מגריל שם של ילד או ילדה מהכיתה ועליו להפתיע אותו בכל בוקר במשך שבוע במתנה קטנה. מומלץ למקד את הילדים בהפתעות אשר ירגשו או ידברו באופן מיוחד לכל ילד. בסוף השבוע על כל "גמד" לנחש מי היה ה"ענק" שלו במהלך השבוע.

מסיבת חורף: איפה אתם גרים בארץ? האם אצלכם יש סיכוי לשלג בחורף? האם נסעתם פעם לחרמון לראות שלג? אפשר לקיים בכיתה מסיבת חורף, לאסוף ולקרוא בצוותא סיפורים חורפיים, לקיים מרוץ שליחים עם מגפיים גדולות במיוחד, לבנות דגם של בית איגלו מממתק מרשמלו וקיסמי שיניים, ואף להתכבד בשוקו חם או בפופקורן שמזכיר פתיתי שלג.

קופסת געגועים סודית: התלמידים יכולים להכין קופסת געגועים אישית. מקשטים קופסת גפרורים ריקה במדבקות, וושי טייפ, טושים, ועוד. רושמים או מציירים על פתק קטן דבר או אדם אליו מתגעגעים ומכניסים את הפתק לקופסה. מפעם לפעם אפשר להחליף את הגעגוע, או להוסיף געגוע אחר. אפשר לשתף את הכיתה בגעגוע שבחרו - ואפשר גם לא... בהשראת האיורים אפשר להציע לתלמידים לצייר מקום בטבע או מקום אחר בו הם היו רוצים להיות עכשיו.

שלג על עירי: נעמי שמר כתבה את השיר "פירות חמישה עשר" המחבר בין השלג של ארצות הקור לפירות של ארץ ישראל, המבטאים געגועים. אפשר לקרוא עוד על כתיבת השיר באתר הספרייה הלאומית.

